

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Chmelíka, Ph.D., a soudců Mgr. Pavla Hradeckého a JUDr. Martina Tomka ve věci

žalobce:

PROFI CREDIT Czech, a.s., IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00, Praha 1, Nové Město
zastoupený advokátem JUDr. Ervínem Perthenem, MBA
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti

žalované:

██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Němcem
sídlem Mendíků 1396/9, 140 00 Praha 4

o zaplacení 39 689,71 Kč s příslušenstvím,

o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 22. 9. 2020, č.j. 12 C 58/2020 – 91,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v odvoláním napadených výrocích I. a III. **potvrzuje.**
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady odvolacího řízení 7 347,15 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora označeným rozsudkem uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 28 422,17 Kč s příslušenstvím a dále částku 4 563 Kč, vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I), řízení zastavil co do částky 6 667 Kč s příslušenstvím (výrok II) a žalované uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení 9 703,66 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce (výrok III).
2. V odůvodnění rozsudku okresní soud uvedl, že žalobce se podanou žalobou domáhal po žalované zaplacení částky 39 689,71 Kč s příslušenstvím s tvrzením, že se žalovanou uzavřel dne 8. 9. 2015 smlouvu o revolvingovém úvěru, na základě níž byly žalované dne 9. 9. 2015 vyplaceny peněžní prostředky ve výši 83 000 Kč. Žalovaná dosud zaplatila celkem 64 053,82 Kč a dne 16. 4. 2018 i dalších 6 667 Kč. Z důvodu prodlení žalované s úhradou splátek úvěru došlo dne 22. 8. 2016 k zesplatnění všech závazků plynoucích ze smlouvy o úvěru. Žalobce pohledávku za žalovanou původně uplatnil v rozhodčím řízení a na základě rozhodčího nálezů JUDr. Martina Týleho byla vedena exekuce na majetek povinné. Exekuce byla usnesením Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 3. 9. 2019 zastavena a rozhodnutí okresního soudu bylo potvrzeno usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích.
3. Okresní soud ve věci rozhodl elektronickým platebním rozkazem, proti kterému žalovaná podala včas odpor. Namítala, že výše pohledávky je sporná a zdůrazňovala, že předmětná exekuce nebyla zastavena pouze z důvodu nedostatku pravomoci rozhodce vydat rozhodčí nález, ale také z důvodu neplatnosti úvěrové smlouvy pro rozpor s dobrými mravy, jakož i pro nesplnění zákonné povinnosti žalobce prověřit řádně úvěruschopnost žalované. Žalobce k argumentaci žalované uvedl, že smlouvu o úvěru považuje za platnou. Neplatnost smlouvy o úvěru nebyla nikdy konstitutivně stanovena. Výše úroku je v pořádku, ale i kdyby nebyla, tak sjednaná výše úroků může teoreticky představovat pouze nezákonné určení množství rozsahu, což samo o sobě neplatnost právního jednání nezpůsobuje. Žalobce nadto své nároky přehodnotil, zejména tedy úrok za poskytnutí úvěru, když po žalované požaduje úrok ve výši 11,82 % ročně. Žalobce tak požaduje po žalované úhradu dlužné jistiny spolu s běžným úrokem, za který banky poskytovaly úvěr v době uzavření smlouvy. Povinnost dlužníka zaplatit věřiteli za poskytnutí peněžních prostředků úroky, je obligatorní náležitostí smlouvy o úvěru. Vzhledem k tomu, že žalovaná byla v prodlení s úhradou splátek, požaduje žalobce i úrok z prodlení v zákonné výši. Podle přesvědčení žalobce má i ochrana spotřebitele své meze, a okresní soud by proto měl žalobě vyhovět.
4. Okresní soud po provedeném dokazování, seznámení se s obsahem listin, které účastníci předložili či označili k prokázání svých skutkových tvrzení, a vycházející ze spisu soudní exekutorky Mgr. Marcely Petrošové, Exekutorský úřad Břeclav, dospěl k závěru, že žalobu (po částečném zastavení řízení co do částky 6 667 Kč s příslušenstvím, ohledně níž vzal žalobce žalobu zpět) je třeba považovat za opodstatněnou.
5. Okresní soud uvedl, že v řízení bylo prokázáno uzavření smlouvy o úvěru mezi účastníky sporu, žalovaná byla srozuměna se základními podmínkami, za kterých byla smlouva uzavřena a prokázáno bylo i to, že obdržela od žalobce 83 000 Kč. V posuzované věci je nepochybné, že na uzavřenou smlouvu o úvěru je nutno hledět jako na spotřebitelský úvěr, kde se uplatní kogentní ustanovení zákona o spotřebitelském úvěru. Podle okresního soudu náležitosti, které zákon o spotřebitelském úvěru klade na smlouvy uzavírané se spotřebitelem, předmětná smlouva o úvěru splňuje. Stran jednotlivých výhrad žalované k obsahu uzavřené smlouvy okresní soud uvedl, že je skutečností, že ve smlouvě byly sjednány úroky v nepřiměřené výši a k těmto úrokům by nebylo lze přihlídnout. Neplatnost uvedeného ujednání o výši úroku však nezpůsobuje neplatnost smlouvy o úvěru jako celku. Nadto v posuzované věci žalobce původně sjednané příslušenství nepožaduje a domáhá se toliko úhrady úroku ve výši 11,82 % ročně, což je běžná úroková sazba. Pakliže žalovaná namítala, že žalobce řádně neproověřil její úvěruschopnost, pak

ani s tímto názorem nelze souhlasit. Z provedeného dokazování podle okresního soudu vyplynulo, že žalobce se nespolehl jen na údaje poskytnuté žalovanou v listině označené jako hodnocení klienta, ale prověřoval tvrzení žalovaného potvrzením zaměstnavatele žalované, výplatní páskou, výpisem z účtu žalované, výpisem ze systému SOLUS. Žalobce se neomezil na pouhé formalistické zjišťování příjmů a výdajů žalované, ale odpovědně posoudil tvrzení žalované v kontextu získaných informací a předložených listin.

6. Podle okresního soudu tak bylo v řízení prokázáno, že žalovaná od žalobce obdržela finanční prostředky ve výši 83 000 Kč, avšak úvěr řádně nesplácela a s plněním svého závazku se ocitla v prodlení. Podstatou úvěrové smlouvy je vrácení peněžních prostředků a zaplacení úroků a žalobce tak má právo na doplacení jistiny úvěru spolu s běžným úrokem. S ohledem na prodlení žalované je žalovaná dále povinna zaplatit žalobci úrok z prodlení v zákonné výši. Okresní soud proto v žalobě uplatněný nárok po částečném zpětvzetí žaloby shledal opodstatněným a žalované uložil povinnost dlužnou částku žalobci zaplatit včetně smluvní pokuty ve výši 4 563 Kč. Požadovaná smluvní pokuta byla podle okresního soudu přiměřená a nebylo nutné její výši moderovat. Ve věci převážně úspěšnému žalobci okresní soud přiznal i právo na náhradu nákladů řízení dle ust. § 142 odst. 2 o.s.ř.
7. Proti rozsudku, a to pouze do výroků I. a III., podala včas odvolání žalovaná. Rozhodnutí okresního soudu považovala za nesprávné, když poukazovala na to, že neplatnost smlouvy o revolvingovém úvěru konstatovaly již dříve exekuční soudy obou stupňů. Soudy dospěly ke shodnému závěru, že rozpor s dobrými mravy nespočívá pouze v nastavení excesivního úroku, nýbrž i v množství nepřiměřených smluvních pokut, které jsou pro běžného dlužníka v zásadě likvidační. Žalovaná je přesvědčena, že v posuzované věci absentuje platná úvěrová smlouva a okresní soud mohl a měl přiznat žalobci pouze nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Žalovaná je současně přesvědčena, že okresní soud dospěl k nesprávnému závěru, že žalobce dostatečně prověřil úvěruschopnost žalované před uzavřením smlouvy o úvěru. Žalovaná je naopak přesvědčena, že žalobce s odbornou péčí neposoudil schopnost žalované spotřebitelský úvěr splácet. Žalobce nezkoumal výdajovou stránku žalované, nepočínal si obezřetně, nejednal s odbornou péčí a naopak jednal v rozporu s dobrými mravy. Předložení pracovní smlouvy včetně výplatní pásky, výpisu z bankovního účtu, výpisu záznamu z registru SOLUS a další databáze není pro splnění zákonné povinnosti tak, jak je dle zákona i dle judikatury vyžadována, naplněno. Žalobce nezjišťoval, kolik má žalovaná našetřeno, jak by zvládla kupříkladu výpadek v příjmech v případě nemoci, a to byť jen krátkodobě, nezkoumal dostatečně příjmy a výdaje žalované či konečný zůstatek na jejím účtu, nezkoumal, zda měla žalovaná v době uzavření úvěrové smlouvy další dluhy, nevyžádal si informace a doklady, které by prokazovaly výdaje žalované v souvislosti s bydlením apod. To vše je podle žalované odborná péče, kterou měl žalobce prokazovat, avšak k takovému posouzení zjevně nedošlo. Žalovaná proto navrhl, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu změnil, žalobu v převážné části zamítl a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci toliko částku 12 279,18 Kč spolu se zákonnými úroky z prodlení. Současně žalovaná žádala přiznat náklady řízení.
8. Žalobce ve svém vyjádření k odvolání žalované uvedl, že rozhodnutí okresního soudu považuje za správné. Okresní soud se dostatečně zabýval všemi skutečnostmi významnými pro objektivní posouzení dané věci. Žalobce odmítl jednotlivé odvolací výhrady žalované, když v první řadě zdůraznil, že neplatnost smlouvy o úvěru nebyla nikdy konstitutivně stanovena. Rozhodováno bylo pouze o návrhu na zastavení exekučního řízení, nikoliv o návrhu na určení platnosti či neplatnosti předmětné úvěrové smlouvy. Důvodem pro zastavení exekučního řízení pak byl pouze tvrzený nedostatek pravomoci rozhodce k rozhodnutí sporu ze smlouvy o úvěru, nikoliv konstitutivně stanovená neplatnost smlouvy o úvěru. Žalobce nesouhlasí s názorem žalované, že z důvodu tvrzené neplatnosti smlouvy o úvěru nelze požadovat obvyklý úrok za poskytování peněžních prostředků, stejně jako smluvní pokuty uplatněné za prodlení s hrazením poskytnutých peněžních prostředků. Žalobce se v nalézacím řízení domáhá po žalované úroku toliko ve výši

11,82 % ročně, což je sazba dle časových řad ARAD vydaných Českou národní bankou jako průměrná bankovní sazba v době vyplacení peněžních prostředků na účet žalované. Žalobou uplatněné nároky jsou proto nároky sui generis, které sice vychází ze smluvního vztahu založeného smlouvou o úvěru, avšak žalobce o své vlastní vůli přistoupil k jejich podstatnému omezení a žalobou je uplatnil ve sníženém rozsahu. Ze žalobních žádání plyne, že žalobce se domáhá pouze toho, aby žalovaná uhradila dosud neuhrazenou jistinu úvěru spolu s obvyklým úrokem, za který banky poskytovaly úvěry v době uzavření smlouvy včetně zákonného úroku z prodlení a dále, aby uhradila smluvní pokuty za to, že byla se svým závazkem v prodlení. Žalobce shodně s okresním soudem zdůraznil, že povinnost dlužníka zaplatit věřiteli za poskytnutí peněžních prostředků úroky je obligatorní náležitostí smlouvy o úvěru. Žalobce je přesvědčen, že ochrana spotřebitele má své meze, jejím prostřednictvím nelze obcházet zákonem stanovené povinnosti a zaměňovat ji s ochranou lehkomyšlnosti, nerozvážnosti a lhostejnosti. Ochrana spotřebitele nelze pojmát jako nejvyšší právní princip, který je možné aplikovat zcela neomezeně. Není možné zanedbávat zásadu proporcionality, ale je nutno vycházet i ze zásady právní jistoty a toho, že každý může činit, co není zákonem zakázáno a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Současné lze upozornit i na zásadu pacta sunt servanda.

9. Žalobce dále kategoricky nesouhlasil s námitkou žalované, že nebyla dostatečně ověřována její úvěruschopnost. Schopnost žalované řádně hradit úvěr byla ze strany poskytovatele důkladně prověřena listinami a informacemi, které žalobce ve svém vyjádření vypsál a podrobně rozvedl. Žalobce připustil, že při hodnocení úvěruschopnosti vycházel zejména z údajů uvedených žalovanou, k čemuž podotkl, že nemá objektivní možnost ověřit si údaje sdělené klientem. V tomto směru lze odkázat i na smluvní ujednání ke smlouvě o úvěru, kdy žalovaná prohlásila a svým podpisem stvrdila, že nemá žádné splatné dluhy, nebyla proti ní podána jakákoliv žaloba, není vůči ní vydán exekuční titul na peněžité plnění, není proti ní vedeno exekuční řízení či řízení o výkonu rozhodnutí, nenachází se v úpadku nebo ve stavu hrozícího úpadku, nebyl proti ní podán insolvenční návrh ani v posledních třech letech nebyl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku. Žalovaná dále uvedla, že veškeré údaje, které jsou z její strany uvedeny ve smlouvě, jakož i veškeré informace, které v souvislosti se smlouvou poskytla či poskytne, jsou pravdivé a úplné. Podle žalobce povinnost věřitele stanovenou zákonem o spotřebitelském úvěru nelze vykládat extenzivně. Žalobce při uzavření smlouvy vycházel přirozeně z toho, že dlužník měl v úmyslu svůj závazek splnit a že z tohoto důvodu pamatuje i na případy, kdy by se jeho ekonomická situace zhoršila a plnění závazků ze smlouvy by bylo ztíženo či ohroženo. Žalobce je proto přesvědčen, že úvěruschopnost žalované posoudil dostatečně a ani z tohoto pohledu nelze úvěrové smlouvě vytýkat žádné nedostatky. Po zhodnocení všech informací a dokumentů, které měl žalobce k dispozici, a to i ve vzájemném souladu a po porovnání příjmů a výdajů žalované bylo prokázáno, že žalovaná lze poskytnout úvěr ve sjednané výši, a to i na základě interního scoringu provedeného žalobcem. Žalobce se současně vyjádřil k tomu, jakým způsobem posuzoval náklady žalované na bydlení, výdaje na zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, vyživovací povinnosti žalované, jakým způsobem zkoumal další závazky žalované a celkovou finanční situaci žalované v poměru k jejím příjmům a výdajům. Žalobce dále v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu ČR konstatoval, že základ pro určení úvěruschopnosti vytváří žadatel o úvěr, tedy žalovaná, při své žádosti a že uvedení pravdivých údajů tvoří základ pro zkoumání úvěruschopnosti. Jedině klient je zodpovědný za to, že údaje, které uvede, jsou správné a jedině klient je zodpovědný za to, že pokud uvede úmyslně nesprávné údaje, pak takovému jednání nepřísluší žádná ochrana, natož ochrana soudní. Žalobce trvá na tom, že uvedené zkoumání úvěruschopnosti žalované bylo zcela dostačující. Navrhl proto, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu potvrdil.
10. Žalovaná v doplnění svého odvolání uvedla, že trvá na tom, že smlouva o úvěru je v celém svém souhrnu absolutně neplatná pro rozpor s dobrými mravy, jakož i pro nesplnění zákonné povinnosti žalobce ověřit úvěruschopnost žalované s odbornou péčí. Žalovaná opětovně

poukázala na závěry soudů obou stupňů vyslovené v řízení o exekuci na majetek žalované, od nichž se nyní soud prvního stupně odklonil. S ohledem na absolutní neplatnost smlouvy o úvěru pro rozpor s dobrými mravy pak jakékoliv nároky žalobce opírající se o uzavřenou smlouvu nejsou po právu. Na tomto závěru nemění nic ani to, že žalobce nepožadoval ve smlouvě sjednané nemravné úroky či většinu smluvních pokut, když daným postupem žalobce nelze zhojit absolutní neplatnost právního jednání. Žalovaná je tak povinna zaplatit žalobci pouze částku 12 279,18 Kč, která představuje bezdůvodné obohacení. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud v naznačeném směru rozsudek okresního soudu změnil a žalované přiznal náhradu nákladů odvolacího řízení.

11. V reakci na doplnění odvolání žalované žalobce zopakoval svoji stěžejní argumentaci ve prospěch vyhovění v žalobě uplatněnému nároku a doplnil, že aktuální výše dluhu žalované je důsledkem plynutí času, nikoliv nepřiměřenou výší úroku či smluvní pokuty, neboť žalovaná své závazky dlouhodobě nehradila. Z judikatury Ústavního soudu plyne, že smluvní strany si musí být vědomy své odpovědnosti ve smluvních vztazích a nemohou smlouvy uzavírat a později namítat jejich neplatnost dle své vlastní vůle. Žalobce opětovně zdůraznil, že úvěrová smlouva nemůže být neplatná jako celek pro výši sjednaného úroku. Tento závěr bez pochybností plyne z již ustálené judikatury Nejvyššího soudu, na níž žalobce odkázal.
12. Odvolací soud přezkoumal v mezích podaného odvolání rozsudek okresního soudu i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, 212a o.s.ř.), a současně s odkazem na ust. § 213 a 213a o.s.ř. řízení doplnil o listinné důkazy předložené žalobcem.
13. Z předsmluvního formuláře vztahujícího se k smlouvě o revolvingovém úvěru uzavřené mezi účastníky řízení odvolací soud zjistil, že žalovaná byla mimo jiné seznámena s podmínkami poskytovaného úvěru, což stvrdila dne 8. 9. 2015 vlastnoručním podpisem.
14. Ze smluvních ujednání smlouvy o revolvingovém úvěru poskytovaného žalobcem, konkrétně bodu 10. čestného prohlášení a bodu 10.1. odvolací soud zjistil, že žalovaná v rámci smluvních ujednání, jehož jednotlivé stránky jsou opět žalovanou podepsány, mimo jiné prohlásila, že nemá žádné ručitelské nebo nesplněné závazky či dluhy vůči státu ani žádné jiné osobě, nebyla na ni podána žaloba a ani si není vědoma důvodů, pro které by se tak mohlo stát a není vůči ní vydán exekuční titul na peněžité plnění ani vedeno exekuční řízení či řízení o výkon rozhodnutí. Současně žalovaná deklarovala, že se nenachází v úpadku nebo ve stavu hrozícího úpadku, nebyl proti ní podán insolvenční návrh ani v posledních třech letech nebyl návrh na prohlášení konkursu proti osobě žalované zamítnut z důvodu nedostatku majetku a dále deklarovala, že veškeré údaje uvedené ve smlouvě o úvěru a jejich přílohách jsou uvedeny úplně a pravdivě a smlouva není uzavírána v tísní.
15. Z výpisu nebankovního registru klientských informací a výpisu z registru SOLUS odvolací soud zjistil, že žalovaná nebyla v době uzavření úvěrové smlouvy nikde evidována s dlužnou částkou po splatnosti a podle skóre NRKI patřila se skóre „538“ mezi klienty s pravděpodobností splácení poskytnutého úvěru.
16. Z potvrzení o povolení k inkasu odvolací soud zjistil nejen to, že žalovaná souhlasila s inkasem ze svého účtu s nastaveným limitem pro jednotlivé platby, ale především to, že žalovaná byla majitelkou účtu u mBank SA.
17. Z výpisu z účtu žalované ze dne 4. 9. 2015 plyne počáteční a konečný zůstatek na účtu, roční kreditní i debetní obrát a skutečnost, že žalovaná disponuje běžným účtem.
18. Z výpisu z účtu žalované za dobu od 15. 6. 2015 do 1. 9. 2015 bylo odvolacím soudem zjištěno, že na předmětný účet žalované byl poukazován příjem žalované ze zaměstnání mírně převyšující částku 19 000 Kč.

19. Z výplatního lístku žalované za měsíc červenec 2015 odvolací soud zjistil, že v daném měsíci činila čistá mzda žalované 21 092 Kč.
20. Z potvrzení zaměstnavatele ze dne 3. 9. 2015 bylo zjištěno, že průměrný čistý měsíční příjem žalované za posledních 12 měsíců dosahoval 22 642 Kč.
21. Z formuláře hodnocení klienta ke smlouvě o úvěru uzavřené mezi účastníky bylo zjištěno, že byla provedena analýza bonity žalované a jako volné zdroje žalované k případnému splácení poskytnutého úvěru byla zjištěna částka 8 900 Kč. Dále z formuláře plyne, že byly ověřovány pravidelné příjmy, výdaje související s bydlením a další pravidelné výdaje žalované.
22. Ve světle takto doplněného dokazování a skutkových zjištění plynoucích z jednotlivých důkazů dospěl odvolací soud k přesvědčení, že rozsudek okresního soudu lze považovat za správný a odvolání žalované tudíž hodnotí jako nedůvodné.
23. Okresní soud v průběhu řízení z důvodu co neobjektivnějšího zjištění skutkového stavu provedl podrobné dokazování, z jednotlivých důkazů učinil správná a obsahu těchto důkazů i obsahu spisu odpovídající skutková zjištění a věc i správně právně posoudil. V odůvodnění svého rozhodnutí se vypořádal se stěžejními námitkami žalované, zejména stran neplatnosti mezi účastníky sjednané úvěrové smlouvy a řádného neproověření úvěruschopnosti žalované, když současně přesvědčivě a logicky vyložil své úvahy, na základě nichž dospěl k závěru, že je namíste podané žalobě vyhovět.
24. Odvolací soud se s těmito stěžejními úvahami okresního soudu stran skutkových závěrů i učiněného právního posouzení věci ztotožňuje a vycházeje ze zásady stručnosti proto v podrobnostech odkazuje na příléhavé a výstižné odůvodnění rozhodnutí okresního soudu.
25. Pouze s ohledem na obsah odvolacích výhrad žalované, byť ve své podstatě jde toliko o opakování a rozvedení argumentace, kterou žalovaná v rámci obrany proti žalobním žádáním namítala již v řízení před okresním soudem a s níž se okresní soud dostatečně a přesvědčivě vypořádal, považuje odvolací soud za vhodné dodat k věci následující.
26. Odvolací soud předně sdílí přesvědčení okresního soudu, že v posuzované věci lze smlouvu o úvěru uzavřenou mezi účastníky hodnotit jako platnou. Odvolací soud nepřehlíží, že ve smlouvě o úvěru byly mezi účastníky původně sjednány úroky ve výši 86,98 % ročně a 70,60 % ročně, přičemž nahlíženo optikou ust. § 1813 a § 1815 občanského zákoníku by úroky v této výši ve spotřebitelském smluvním vztahu nemohly obstát. S okresním soudem se lze proto ztotožnit v tom, že k ustanovení o smluvních úrocích by v posuzované věci nebylo možné přihlédnout. Takto nepřiměřeně stanovená výše úroků by však podle závěru odvolacího soudu mohla představovat toliko nezákonné určení množstevního rozsahu, které samo o sobě neplatnost právního jednání nezpůsobuje (viz ust. §§ 574, 576 a 577 o. z.), a to i s přihlédnutím k zásadě autonomie smluvní vůle favorizované soukromým právem. K tomuto závěru se ostatně kloní i judikatura Nejvyššího soudu, na níž žalobce příléhavě odkazuje. V poměrech posuzované věci navíc žalobce úroky ve shora uvedené výši nepožadoval a žádal přiznat toliko úrok ve výši 11,82 % ročně, tedy úrok odpovídající běžné úrokové sazbě. Samotné zastavení exekuce rozhodnutím okresního soudu (potvrzeného k odvolání žalobce rozhodnutím soudu odvolacího) neznamená, že žalobce ztrácí svoji pohledávku vůči žalované a tato rozhodnutí nijak nebrání žalobci uplatnit pohledávku cestou nalézacího řízení. Z usnesení Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 3. 9. 2019, č. j. 34 EXE 2106/2017-103, a usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 22. 1. 2020, č. j. 18 Co 323/2019-219, pak plyne, že exekuce na majetek povinné byla zastavena především z důvodu netransparentního způsobu určení rozhodce, který nezaručoval zachování principu rovnosti stran sporu.
27. V usnesení exekučního soudu i soudu odvolacího soudu bylo sice zmíněno, že žalobce (oprávněný) řádně neproověřil úvěruschopnost povinné (žalované) s dodatkem obou soudů, že taková zjištění (o proověření úvěruschopnosti povinné) se z rozhodčího spisu nepodávají.

Žalované lze přisvědčit v tom, že neproověřili-li věřitel dlužníka dostatečně nebo poskytl-li dlužníkovi úvěr i přes svá negativní zjištění, je úvěrová smlouva neplatná (k tomu srov. § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., ve znění pozdějších předpisů, platného a účinného do 30. 11. 2016). V průběhu řízení před okresním soudem a ostatně i z dokazování doplněného soudem odvolacím je však bez pochybností zjevné, že žalobce ještě před poskytnutím úvěru žalované majetkové poměry žalované a její schopnost hradit poskytnutý úvěr důkladně prověřoval. Žalobce se seznámil s potvrzením zaměstnavatele žalované, výší pravidelné měsíční výplaty žalované, výpisem z účtu žalované, výpisem z rejstříku SOLUS, když tyto informace měl k dispozici již okresní soud. V průběhu odvolacího řízení žalobce doplnil informace o prověřování úvěruschopnosti žalované dalšími shora popsány listinami a odvolací soud proto sdílí závěr okresního soudu, že o úvěruschopnosti žalované v době uzavření smlouvy o úvěru žalobce nemohl mít žádné opodstatněné pochybnosti. Ačkoli žalovaná v odvolání žalobci vytýká, že z jejího pohledu zkoumání úvěruschopnosti nebylo dostatečné a postup žalobce i nadále zpochybňuje, je nutno přisvědčit argumentaci žalobce v tom, že na úvěrových společnostech nelze vyžadovat stoprocentní míru obezřetnosti, nýbrž míru přiměřenou, odpovídající běžné obezřetnosti a tomu, aby úvěrující v okamžiku uzavírání smlouvy disponoval údaji, které jsou pro rozhodnutí o uzavření úvěrové smlouvy podstatné. Současně nelze přehlédnout, že zásadní informace pro doložení své úvěruschopnosti by měl poskytnout samotný žadatel o úvěr, který by tedy především měl věrohodně, srozumitelně a současně pravdivě popsat veškeré informace, které jsou pro případné vyhodnocení úvěrového rizika významné. V opačném případě, přenesení veškerých povinností a rizik toliko na poskytovatele úvěru, by bylo velmi jednoduchým a lákavým pro nepoctivého dlužníka využít argumentace ohledně nedostatečného prověření úvěruschopnosti, uspět v řízení před soudem s tvrzením o neplatnosti prakticky jakékoliv úvěrové smlouvy a zbavit se tak povinnosti hradit úroky, úroky z prodlení, smluvní pokuty, náklady řízení apod. Žalobce v posuzované věci nad rámec shora popsanych informací vyžádaných od žalované obstaral i další informace, které poskytovaly co možná nejobjektivnější pohled na majetkové, sociální i finanční poměry žalované a objektivně tedy neměl důvodu k pochybnostem o tom, že poskytnutý úvěr žalovaná nebude schopna splácet. S okresním soudem se proto lze ztotožnit i v závěru, že námitka žalované stran nedostatečného prověření její úvěruschopnosti není opodstatněná.

28. Odvolací soud proto rozsudek okresního soudu v odvoláním napadených výrocích I. a III. jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).
29. O nákladech odvolacího řízení krajský soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a v odvolacím řízení úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšné žalované. V souzené věci jsou náklady řízení žalobce tvořeny odměnou za 2 úkony právní služby advokáta žalobce, a to vyjádření k odvolání žalované a účast při jednání odvolacího soudu po 2 420 Kč (§ 7 bod 5, § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb) stanovené z částky 32 985,17 Kč, která byla předmětem odvolacího řízení, k nim náležejícím 2 paušálním náhradám hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.), cestovným osobním automobilem advokáta žalobce k jednání odvolacího soudu na trase Hradec Králové – Pardubice a zpět v částce 332,03 Kč, 3 půlhodinami za ztrátu času po 100 Kč (§ 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a k součtu uvedených částek je nutno připočíst i 21% DPH (§ 137 odst. 3 o.s.ř.). Celkem tak náklady řízení na straně žalobce dosáhly 7 347,15 Kč. Uvedenou částku je žalovaná povinna nahradit žalobci ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce (§ 160 odst. 1, § 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozsudku lze za podmínek uvedených v § 237 a § 238 o.s.ř. podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozsudku prostřednictvím okresního soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, k Nejvyššímu soudu ČR v Brně jako soudu dovolacímu. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o.s.ř.).

Pardubice 17. března 2021

JUDr. Jaroslav Chmelík, Ph.D., v. r.
předseda senátu